

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN !

A Fővárosi Ítéltábla a dr. ... ügyvéd (...). által képviselt ... Korlátolt Felelősségű Társaság (...) felperesnek, a dr. ... ügyvéd (...) által képviselt ... Betéti Társaság I. rendű, ... II. rendű (mindkettő: ...) alperesek ellen, kártérítés iránt indított perében, a Heves Megyei Bíróság 2006. július 7. napján meghozott, G.20.133/2006/8. számú ítélete ellen, az I. rendű alperes részéről 10. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán, meghozta a következő

k ö z b e n s ő é s r é s z í t é l e t e t :

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság közbenső ítéletét - közbenső és részítéletnek tekintve - helybenhagyja.

A közbenső és részítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság a megismételt eljárásban hozott közbenső ítéletével megállapította, hogy a felperes keresetének a jogalapja a Ptk. 6. § alapján az I. rendű alperessel szemben fennáll. Tényként állapította meg, hogy az I. rendű alperes kutatási engedéllyel rendelkezett, amelynek birtokában megállapodást kötött a felperessel. Ugy állapodtak meg, hogy az I. rendű alperes elvégzi a terület kutatását, erről zárójelentést készít, ellátja a bányanyitáshoz szükséges előkészítési és lebonyolítási tevékenységet, míg ennek költségeit a felperes befektetőként viseli. Megállapodtak abban, hogy a befektetett tőke ellenértékéért külön szerződés és átruházás alapján a felperes jogosulttá válik a bányászati jogok megszerzésére. A felperes a bányát saját költségén kialakította, majd úgynevezett alvállalkozói szerződés alapján a bányát művelésre átvette az I. rendű alperestől. Ebben a szerződésben, a korábbi megállapodásukkal egyezően, abban állapodtak meg, hogy a bányászati jog átadását külön szerződéssel fogják szabályozni. Az I. rendű alperes az alvállalkozói szerződést felmondta. A felek a bányászati jog átadására vonatkozó külön szerződést nem kötötték meg. A megismételt eljárásban a felek által tett nyilatkozatok és a lefolytatott bizonyítás eredményeként az elsőfokú

bíróság arra a meggyőződésre jutott, hogy a felek tényleges ügyleti akaratát tartalmazza a 2000. február 14-i keltű megállapodás, ezt a későbbi, 2001. január 3-i keltű alvállalkozói szerződésben sem módosították. Ügyleti akaratuk változatlanul arra irányult, hogy a bányászati jog átruházására a felperes által a bányanyitással összefüggésben viselt költségek ellenében kerül sor.

Az elsőfokú bíróság a keresetet az ötödleges, biztatási kár jogcímén azért találta megalapozottnak, mert a felperes jóhiszeműen és alapos okkal bízott az I. rendű alperesnek a bányászati jog átruházására vonatkozó nyilatkozatában. Ezzel összefüggésben a bánya megnyitásának előkészítésére fordított, meg nem térített jelentős költségei miatt kár érte. Mindezek miatt a Ptk. 6. §-a alapján megállapította az I. rendű alperesnek a felperessel szembeni felelősségét.

A közbenső ítélet ellen az I. rendű alperes terjesztett elő fellebbezést, amelyben annak megváltoztatását, a kereset elutasítását kérte. Azért támadta az elsőfokú bíróság döntését, mert a rendelkezésre álló bizonyítékok okszerűtlen mérlegelésével, tévesen állapította meg a tényállást, és ez alapján téves jogi következtetést vont le, továbbá nem tett mindenben eleget a hatályon kívül helyező végzés előírásainak. Életszerűtlennek minősítette, hogy a felek a bányászati jog ingyenes átruházásában állapodtak volna meg. Előadta, hogy a bányászati jog átruházása tekintetében szóbeli szerződés sem jött létre a felek között. Emellett álláspontja szerint a Ptk. 6. §-ában írt tényállási elemek mindegyike nem valósult meg, mivel a felperest nem önhibáján kívül érte károsodás. A felperes ugyanis elmulasztotta a bányanyitáshoz szükséges beruházásokat megelőzően olyan komplett írásbeli megállapodás megkötését, amely szabályozza a várható beruházások költségeit, a bányászati jog átruházását, és ennek pontos ellenértékét. Kiemelte, hogy a Ptk. 6. § alkalmazására akkor kerülhet sor, ha a kárt szenvedett fél kellően megalapozottan számíthatott a szerződés megkötésére.

A felperések fellebbezési ellenkérelme az első fokú közbenső ítélet helybenhagyására irányult.

Az ítélet tábla mindenképp előtt kiemeli, hogy a felek közötti jogvitát a fellebbezési kérelem és ellenkérelem korlátai között vizsgálhatta. Mivel a felperes fellebbezéssel nem támadta a közbenső ítéletet amiatt, hogy keresete jogalapját a Ptk. 6. §-a alapján találta megalapozottnak, míg az I. rendű alperes csupán e körben támadta a határozatot, a másodfokú bíróság ebben a keretben, a Ptk. 6. §-án alapuló kártérítési felelősség fennállása tekintetében bírálhatta felül az elsőfokú bíróság döntését.

A felperes keresetében az I. és II. rendű alpereseket kérte kártérítés megfizetésére kötelezni. Az elsőfokú bíróság közbenső ítéletével csupán az I. rendű alperessel szemben előterjesztett kereset jogalapját bírálta el, a II. rendű alperessel szembeni keresetről nem rendelkezett, ezért a Fővárosi Ítélet tábla az elsőfokú bíróság határozatát a Pp. 213. § (2) bekezdése szerinti részítéletnek is tekintette, és ezért közbenső és részítéletként bírálta el.

Az elsőfokú bíróság a tényállást csupán részben állapította meg helyesen. A megállapított tényállás annyiban szorul módosításra, hogy a felperes és I. rendű alperes szóbeli megállapodása, a 2000. február 14-i okiratban rögzítettől eltérően, arra irányult, hogy az I. rendű alperes 1.000.000 Ft megfizetése ellenében ruházza át a felperesre a bányászati jogosultságot. Az ítéltábla megállapította, hogy az elsőfokú bíróság az így módosított tényállás alapján is érdemben helytálló döntést hozott a kereset jogalapja tekintetében.

Az alperesek fellebbezésükben megalapozatlanul sérelmezték a rendelkezésre álló bizonyítékok mérlegelésével megállapított tényállást, ugyanakkor alaptalanul vitatták a bányászati jog átruházására irányuló szóbeli megállapodás létrejöttét.

Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint a 2000. február 14-i okirat értelmében az alperesnek az előkészítő tevékenység során felmerült költségek ellenében kellett átruháznia a bányászati jogot a felperesre. Ezzel szemben maga a felperes ügyvezetője még az alapeljárásban, míg P. B. tanú a megismételt eljárásban azt adta elő, hogy a bányászati jog átruházásának ellenértékeként a felek 1.000.000 Ft-ban állapodtak meg. Ezt támasztja alá az alperesek megismételt eljárás során benyújtott, 3. sorszámú előkészítő irata is, amelyben azt adták elő, hogy a korábbi 1.000.000 Ft-tal szemben a per során 8.000.000 Ft ellenértéket ajánlott a felperes, illetve a felperes 1.000.000 Ft ellenértéket ígért a jogosultság átruházásáért a II. rendű alperesnek. Mindezek a perben felmerült bizonyítékok ellentétben állnak az elsőfokú bíróság által a tényállás megállapításának alapjául elfogadott okirat tartalmával, de az alperes azon állításával is, mely szerint a bányászati jog átruházása tekintetében egyáltalán nem jött létre a felek között szóbeli megállapodás sem. Mindezek alapján a Fővárosi Ítéltábla azt állapította meg, hogy a felperes és az I. rendű alperes szóban abban állapodott meg, hogy az utóbbi 1.000.000 Ft ellenértékért külön szerződéssel átruházza a felperesre a bányászati jogosultságot. Ily módon létrejött a felek között a Ptk. 205. § (1) bekezdése által a szerződés létrejöttéhez megkövetelt konszenzus. Ennek létrejöttéhez nem volt ügydöntő jelentősége annak, hogy az egyébként színlelt tartalmú, telefaxon elküldött szerződési ajánlatra tett-e a felperes elfogadó nyilatkozatot.

Az elsőfokú bíróság a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján okszerűen állapította meg azt, hogy a peres felek nem módosították a szóbeli megállapodásukat a 2001. január 3-i keltű „alvállalkozói szerződésben”.

A nem vitás tényállás szerint a bányászati jog átruházására nem került sor, mivel az alperesek ezt magasabb ellenérték megfizetésétől tették függővé, amire a felperes nem volt hajlandó.

A Ptk. 6. §-a úgy rendelkezik, hogy a bíróság a kárnak egészben vagy részben való megtérítésére kötelezheti azt, akinek szándékos magatartása más jóhiszemű személyt alapos okkal olyan magatartásra indított, amelyből őt önhibáján kívül károsodás érte.

Az elsőfokú bíróság közbenső ítéletével helytállóan állapította meg, hogy a bányászati jog átruházására - ha nem is kizárólag a beruházási költségek

ellenében, hanem ezen felül további 1.000.000 Ft megfizetése ellenében - vállalt kötelezettséget magában foglaló nyilatkozat megtétele az I. rendű alperes Ptk. 6. §-ában írt szándékos magatartásának minősül. A felperes nem vitásan e nyilatkozatra figyelemmel volt hajlandó előlegezni a bányanyitás előkészítésével kapcsolatos költségeket. E költségei pedig azért nem térültek meg, mivel az I. rendű alperes az eredetileg meghatározott feltételek szerint nem volt hajlandó a jog átruházására irányuló külön szerződés megkötésére. Ezáltal megállapítható, hogy a felperest ért kár és az alperes szándékos magatartása közötti okozati összefüggés is fennáll. A felperes jóhiszeműségét az alperesek maguk sem kérdőjelezték meg, de rosszhiszeműségére peradat sem merült fel. A bányászati jog jövőbeni átruházására a felek között létrejött szóbeli megállapodás alapján a felperes okszerűen hozta meg azt az üzleti döntését, hogy a bánya kialakításának előkészítő munkáit finanszírozza. Ezáltal a felperest a neki kárt okozó magatartásra alapos ok indította. Alapítanul hivatkoztak az alperesek a fellebbezésükben a felperes önhibájára is. Azt ugyanis, hogy a bányászati jog későbbi átruházására irányuló - írásba foglalás nélkül is érvényes - szerződést nem rögzítették okiratban a felek, nem lehet a felperes önhibájának tekinteni. Az okirat hiányának őt terhelő kizárólagos jogkövetkezményei a megállapodás tartalmának bizonyítása tekintetében jelentkező nehézségek.

Mindezek alapján az elsőfokú bíróság jogszabálysértés nélkül állapította meg, hogy a felperes keresetének jogalapja a Ptk. 6. §-a alapján az I. rendű alperessel szemben fennáll. Ezért a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság közbenső- és részítéletét a Pp. 213. § (2)-(3) bekezdésekre figyelemmel hozott közbenső- és részítéletével a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

Budapest, 2007. január 10.

Dr. Molnár Ambrus s. k.a tanács elnöke
Dr. Németh László s. k.előadó bíró
Dr. Szücs József s. k.bíró

A kiadmány hitelélül:Gosztola Edit Erzsébet tisztviselő